

# SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP  
MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

## ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona  
Negyed évre 2 korona.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetések a kladóhivatalba küldendők.

Szerkesztőség és kladóhivatal, Rákóczi-út 565.

Kladótulajdonos:

GLATTSTEIN ADOLF.

## ELŐFIZETÉSI PÉNZEK,

reklamaciók és hirdetések a kladóhivatalhoz  
letelezandók

Nyitlittéri közlemények sorozatát 50 fillér.

Hirdetések egyezség szerint.

## Április 11.

Szerencsétlen gondolat volt április tizen-  
negyedikének hivatalos ünneppé való avatása,  
hármilyen történelmi nagy és fenséges nap  
is ez tulajdonképpen. Szerencsétlen gondolat  
azért, mert ünnepet semmiféle állami tör-  
vénynyel megcsinálni nem lehet, ha a köz-  
szeretet és becsülés gyökere meg nem fogja.  
Legtöbb ünnepet a legnagyobb szuverén csi-  
nált: a pápa, akinek milliók áldoznak alá-  
zattal és mi lett e megrendelt ünnepekkel?  
Munkaszünet; de nem ünnep. Ünnepek a  
nagy normanapok, amelyekhez a nagy val-  
tásalapító életének legnevezetesebb fázisai  
fűződnek. Gondoljuk: ezeket Péter, az első  
pápa nem is akklamálta ünnepé; de úgy a  
jeruzsálemi, mint a római győzeleket, mint  
értékes és jelentőséges évfordulót megün-  
nepelte. Nem akklamálta ünnepé senki mi-  
nálunk március 15-ét és 1848 óta nemzeti  
ünneppé lett. Ünneppé tette a nemzeti köz-  
érzés és annak felelős gondolata, hogy a  
demokratikus alkotmány innét számítódik. A  
mi miatt április nem lehet sohasem a nemzet  
ünnepevé, nem az, mintha ez a forduló ke-  
vésbé volna jelentőséges mint a népszuvereniták  
márciusi ünnepe, hanem — okkal, vagy  
ok nélkül — nem lehet ünnepé ama sanda  
és a szivekből ki nem írható sanda gyanu  
miatt, hogy ez az ünnep az előbbinek elho-

mányosítására van kiszelve. Mi azt hisszük,  
hogy ha a demokratikus szellem első föllán-  
golását megünnepeli a nemzet: ünnepeje azt  
is, mikor e szellem kivívott győzelmét, alkot-  
ásában, törvényeiben uralkodói szentesítés  
érte.

Szép gondolat és egyenesen magyar  
gondolat; de nem verhetett gyökereket, mert  
maga a szentesítés ténye nem volt ünnep.  
Azt tudják, hogy március 15-én a rendi al-  
kotmányból modern alkotmány lett és az  
alkotmány sáncsaiha bejutott a nemzet, — azt  
igen kevesen tudják. Pedig bejutott s a mit  
most a jogkiterjesztés terén akarunk, az csak  
a haladó idő korrektívuma. A nagy elv, hogy  
mindnyájan egyenlők vagyunk a törvény  
előtt, — az április 11-én szentesített törvé-  
nyek hozták meg e haza mindenrendű fiának.

Azért ha április 11. szürke dolognap  
marad jövőre is, sohasem bánison az senkit.  
Szinte illik, hogy a demokracia nagy ünne-  
napja dolog nap legyen. A demokracia a  
munka dicsőségét, értékét és a vele elérhető  
legnagyobb sikereket jelenti, megünnepelhet-  
jük ezt munkaközben is és voltaképpen akkor  
leszünk stilszerűek, ha munkával ünnepe-  
ljük. Azért e nagy történelmi napnak kultusza ter-  
jedni fog, mert az iskolák falai között a  
gyermek fogékony lelkeken e napon is éppen  
úgy fel lehet, sőt fel kell gyújtani a haza-  
szeretet tüzét. E nap azt hirdeti, hogy az a

nemzet éi, amely jogaihoz törhetetlenül ra-  
gaszkodik. A 48-as eszméket egy világ vá-  
lasztotta el a királyi felfogástól és a jogát föl  
nem adó nemzet alkalmas időben kivívta e  
jogát. Az alkalmas időt azonban ki kell várni.  
Jogot föladni nem szabad; de jogot botorai  
követelni, mikor az idő nem alkalmas, oly  
végzetes taktikai hiba, melynek következmé-  
nyei heláthatalanok.

Ez nem csak a jelennek, de ápr. 11-ének  
is nagy tanulsága.

## Történelmi szobrok.

Nem volna rossz téma „Történelmi szob-  
rok Magyarországon.” Című egy esztétika-  
i tanulmányt írni. Ha valakinek kedve  
lámadna muzeumokban forrás munkát  
bűjni, a történelemmel, etnografiával és a  
esztétika eme részével különösen foglalkozni.  
Azonban ez egy belenként egyszer megjele-  
nő és semmiféle vidéki lapban nem volna  
helyén való többféle okokból.

Itt csak arra fogunk rámutatni, főképen  
példákban, hogy a történelmi szobroknak  
milyeneknek kell lenniök, hogy a követel-  
ményeknek megfelelőhessenek. Mit és hogyan  
kell ábrázolniok? Mily mértékben foglalhat  
helyet a művész intenciója a történelmi hű-  
ség mellett? Mennyihen kell, vagy szabad

## TÁRCZA.

### A szegény ember sóhaja.

Istenem! ha nekem  
Egy kis házam volna!  
Följe hajlma  
Az akácska lombja;  
Ablakán rozmarin,  
Muskátlí virulna;  
Az eresze alatt  
Csókos galamb búgna,  
Kis kertemben rigó,  
Pacsirta dalolna . . .  
Nálamnál boldogabb  
A Kirdly sem volna!

Országgy Jánosné.

### A kaszinóban.

Írta: Lantos Mihály.

Négyen állunk a s—i kaszinó helyisé-  
gében. Takács Feri, a szimpatikus tanító;  
Rimai József, flegmatikus takarékpénztári  
tisztviselő; Bíró Imre, a kis gyakornok és én.

Beszélgöttünk. Apró-cseprő helyi ügyek-  
ről volt szó; letárgyaltuk a nőegyleti bált;

sorra vettük a falu minden újfi-fiját. A nők-  
ről megállapítottuk, hogy rosszak és ehhez  
a tekintetben nincs különbség falusi és vá-  
rosi nő között; leszóltuk a férfiakat, akik  
még gunyosabbak, kegyetlenebbek a nőknél.

Cigaretta-szivarfüst keringelt a dohos le-  
vegőjű, rosszul világított szobában.

Szó-szót követelt. Lassankint kifogytunk  
a helyi érdekű témákból. Takács Feri a sza-  
badságiharchól vett történetet mesélt.

Mikor befejezte hosszú csend állott be.  
Rimai végigterült a diványon és onnan kez-  
dett beszélni oly halkán, mintha pince mé-  
lyéből szólna:

— Gyönyörű dolog lehetett a szabad-  
ságharc idején a bátorság, a halálmegvetés  
stb. Csodálattal olvasunk és hallunk azokról  
a hősookról, akik ajkukon ezzel a mondással;  
„Éljen a haza!” életüket, családjuk boldog-  
ságát áldozták föl egy magasztos eszméért,  
egy szent célért, azért a talpalatnyi rögért,  
amelyen álltak. Ma már elmúlt ez a kor. Ma  
már nem a halálmegvetéshez kell bátorság,  
hanem . . .

. . . — a lemondáshoz . . .

A kis Bíró szólt közbe.

Ránéztem.

Szeptős, vöröses arcán, mintha könny

gördült volna végig és láttam, jól láttam,  
hogy ennek a mindennapi, közönséges, egy-  
szerű embernek egy regény van a birta me-  
gett. Valami szomorú, kicsiny regény; egy  
szürke, naiv történet, amelyet minden ember  
átél, de amely azt, akivel megeseit, egész  
életén keresztül foglalkoztatja.

Hozzáfordultam:

— A lemondáshoz nem bátorság szük-  
séges, hanem a körülmények körültekintő,  
okos mérlegelése, önmagunk helyes megis-  
merése . . .

A kis Bíró legyintett és olyan hangszül-  
lyal, mint akit egész ország figyelme kísér,  
szólt:

— Az mind mellékes. Én elmondok Ön-  
nek egy történetet, ami velem esett meg, be-  
lyesebben, amit én vittem véghez és azután  
ítéljen.

Megivott egy pohár sört, azután mono-  
ton, hosszú hangon beszélni kezdett:

„Margitnak hívják. — Itt lakik a falu-  
ban. — Rövid szoknyát hord még; olyan,  
mint a nyíló róza, mint a fiatal rügy laka-  
daskor; arcán az élet és egészség, a falusi  
levegő okozta üde, harmónikus szín. Szép.  
Nagyon szép. Fekete haja van, fekete sze-  
me . . .

feláldozni egyiket a másiknak? Továbbá milyennek kell lenni az architektornak, a környezetnek, hogy ne legyen az összehatás díszhar monizált.

Tehát először: A történelmi szobornak mindenek felett egy darab történelemnek kell lennie. Abban mit ábrázol, egy kornak, egy történelmi mozzanatnak, egy a történelmi mozzanatot intéző, egy történelmi lényt kezdeményező személynek a történelmi hűség keretében való megörökítésének kell lennie. Hogy Mátyás király kolozsvári szobrát olyanak alhatta Fadrusz János, mint amilyen, annak meg van mindene előtt a történelmi alapja. A művész-tudása át kell, hogy hatva legyen a történelem szellemétől és ismeretétől. E nélkül el sem képzelhető ily fajta emlékműalkotás. A pozsonyi Mária-Terézia szobor, például ha teljes egészében bronzból lenne kiöntve; nem oldatta volna meg a problémát úgy, mint a hogy van, így a carrarai fehérségében. Amely nem csak, hogy alkalmasabb is talán, hanem illobb is a nagy Királynéhoz. Szent István szobrán mindenki látja, illetőleg látni tudja, vagy tudná, észre veszi, illetőleg észre kellene venni, hogy Stróbl Alajos a problémát úgy művész, mint történelmi szempontból nagyszerűen és egyforma értékűen oldatta meg. Nem utalok semmire mára, nem figyelmeztetem semmire mára a szoboriránt érdeklődőt, mint csupán csak arra, hogy a talpazat felül képeit és főként az ornamentikát figyelje meg. Az ősi dekoratív minlák oly tökéletesek, oly őszere-derűek és törőlmetszellem magyarok, hogy ez magában, eltekintve a főalaktól, oly értékes művészeti munka, mely a szemlélődőt igen sokáig fogva tarthatják. Azonban igen érdekes volna az is, mit szintén csak felemlitek, hogy nagyon értékes tanulmány volna párhuzamot vonni Stróbl művészetében a dekoratív elem magyar- és görög jellege közt illetve, eme két elem kölcsönös viszonya közt. Azonban Szent István szobránál a környezet, a dimenziók, bármit is hangoztassanak a mérvadó körök, nem egységes, nem harmónikus. A hely kissé nyomott, a tér emellett csakély, s

a szobor a maga mivoltában, a nagy király történelmi szerepéhez, nagyságához, kis méretű. Szent István szobrának illelni kell nagyságához, budapesthez, az egész tájékhöz, az egész országhoz. Oly monumentálisnak kellene lennie, hogy mérőledekről meglehetne látni, mint meglátták hajdan Pallas Athene szobrát Athenében, már messze a nyílt tengeren a hajósok rogyogni a uapsugárban, még mielőtt a part vonalát kibontakoztak volna a tenger kék habjából. De a pénz, a pénz, a pénz. (És a választások) Savolyai szobra a királyi várak előtt, a Mátyás király kútja színtén a királyi várakban, vagy a Lehel kútja a Vigadó téren, továbbá a Kossuth Lajos mauzóleuma, Ligeti Anonymus szobra a városfőgyetben stb. tökéletes művészeti alkotások, melyeket szakszerűen jellemezni nagy tudás és munka kellene.

Savolyai szobra csakugyan egy törőkverő hadvezért, hatalmas katonát juttatnak eszünkbe. Zentai stb. ötközdleket. A mén mely lovagja alatt toporzékol száz csatának ádáz tusáját kelti fel képzeletünkbe.

S a herceg biztos, katonás tartása pedig a nagy talentum lényét rögzítik meg szemünk előtt. Az egész mivoltában fel leke-sit és hódolattal tekintünk föl reá. A Mátyás király kútjának alakjain is a történelmi, költői báj uralkodik a plasztikai bájon. A művész intenciója oly tökéletes a történelmiség keretében, hogy nem tudjuk, mit bámuljunk inkább a nagyszerű beállítás-e, az alakok kornúségét, melyet alakjai felé fordult. Már kevésbbé vagyunk így az ezredéves emlékművel, mert minden művészeti tökélyt lerontauak, illetve nem emelnek kellő érvényre a méretek. A monumentális hiányzik és mily szomorú tudat örökre hiányozni fog, mert a pénz, a pénz, a Pénznagyúr — nagy úr. — Pedig a részletek magukba nagy alkotások. Tehát a történelmi szobroknak említettük is, monumentálisnak kell lennie. Mintegy tekintsen a múltból a jelenre. Az élő emberiség, mintegy megilletődve nézzen fel ezekre az alkotásokra és nézésök a régi idők tiszteletére intsek a lelkeket és erőt adjanak a

jövőre, erőt adjanak a nagygyá lehetőséghez, a nagygyá lenni akaráshoz. És ez csak úgy érhető el, ha hatalmas méretekben jelenik meg előtünk. Másodszor: A művésznek nagy psychológiai munkát is kell végeznie az alkotásnál, nehogy a történelmi szellemmel, hűséggel nem egyező művet hozzon létre. Az illető korba kell, mintegy vissza helyezkednie és nem szabad egyéni felfogását oly irányban is és tulsullyal alkalmaznia, hogy alkotása meglegyen fosztva minden történelmi jellegtől. Mert ez oly abszurdumos és karikatúrás szobrászat lenne, melyet semmiféle józsn nép el nem tör háza falai között. Tehát az elemeknek uralkodni kell egymáson Harmadszor pedig: Tulsullyra hogy hol kerülhetnek a történelmi elemek aművészeti intenciókon, vagy megfordítva, helyzet a körülmények kívánják meg. Például: Ligeti Miklós Anonymus szobrán a művészt felfogása, képzeld ereje az uralkodó. Mig például egy Kossuth szobron a művész megvan köve hogy most Kossuthot kell ábrázolni és ettől el nem térhet. És így van ez a történelmi szobrok tútságos tömegén. Igaz, hogy az Anonymus szobron is magát Anonymust kellett megmintázni Ligetinek, de ez mennyire más, hisz megmintázhatta volna máskép is, nemcsak elfődött arccal, nemcsak oly ruhában, nemcsak olyannak, mint amilyennek megmintázta.

Ha eltekintünk az oly finom distingci-óktól, hogy a szobrászati termékeket feloszszuk emiék, illetve történelmi elemre és impressió szűlre, vagy mythologia stb. szűlre képzeleti termékekre, mondom eltekintünk és mint egységet tekintjük és vesszük figyelembe akkor azt fogjuk mondani, hogy a művész intenciója sohasem uralkodhatik kizárólagos hatalommal a szobron a szobrászati alkotáson. Azonban, ha a fenti elválasztást meghagyjuk és abban felhozzuk még a szembezőkő különbségeket például: egy Anonymus szobornak, egy Kossuthi szoborral való szembeállításával, látnunk kell, hogy igenis az egyik az Anonymus szobrának a megal-koztása, vagy például Toldi Miklósé, Szép

Szerettem. Azzal a túláradó érzéssel a mely csak a fiatalok sajátága; azzal a szerelemmel, amely minden eszményit, amely nem ismer akadályt, nem ismer veszélyt hanem erőszakosan, vadul rohan keresztül mindenre, ami útjába áll.

Nagyon szerettem. — Ő is engem. — Hiszen én voltam az első férfi, aki beszélttem vele.

Tervezgettem. — Szóltam, fonogattam álmaimat. — Ői év múlva feleségül veszem. Józanul hidegen számítottam. Ői év múlva huszonöt éves leszek; Ő húsz. Keresetem-ből szegényesen fogunk megélni, de boldogok leszünk.

Elmondtam ezt neki. — Csodálkozva nézett rám. — Talán megsem értette. Mind-egy . . .

. . . És azután jött egy nap. Borongós, esős, hideg nap. Tavasz volt és a nap felhők közé bújt. Gondolkoztam:

„Akkor szerettem a legjobban. Úgy mint az igaz hívő török az ő Allahját, mint az indus Bráhmáját.

Eszik együtt sétáltunk. Megkérdeztem tőle:

— Margitka! mi a véleménye arról, a amit a múltkor mondtam magának?

Rám vetette nagy fekete szemeit:

— Én nem gondolok arra. Én csak a jelenben és a jelennek élek.

— Akkor beszéljünk a jelenről. — Én szeretem magát. Ezt tudja. Soha senkit nem szerettem annyira. — És mégis ma utoljára beszélek magával. — Ma gondolkoztam a dolgon. Mindaketten szegények vagyunk. Ha idővel arra kerül a sor, hogy megnősüljek, nem vehetném el, mert nincs pénze. Ha most nősülnék, maga lenne a feleségem. De így . . .

Kezet fogtam vele és azóta nem találkoztunk. Kerültem menekültem előle . . .

Pedig ma is szeretem. Jobban, mint azelőtt . . . Jobban, mint a vakbuzgó muzulmán az ő Allahját, mint az indus Bráhmáját . . .

Elhallgatott. Huzogatta kis vörös bajuszát.

Rimán megelégedtem, arcán boldog mosolygással aludt; Takács Feri révedezve bámult a cigaretta-szivarfüstös levegőbe . . .

És én gondolkoztam . . .

Bátorság és lelki erő kell a lemondáshoz, de a szerelem ideális gondolkozást követel és nem ilyen rideg, számító realizmust.

Csend volt. Hosszú csend. . .

És mintha a cigaretta-szivarfüstös levegőben hét alak hirkozott volna: az egyik délcég, fiatal ifju, a másik izmos, idősebb ember. Az egyik a poézis, a másik az érdek. Vad, de rövid volt a küzdelem. Sirva fetrengeit a földön a poézis; gögösen a győzelem mámorától megiltasodva, tette mellére lábát a mindent leigázó, hatalmas „Érdek”.

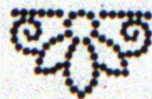
.....

## Tavaszi dal . . .

Szent mámorok szunnyasztanak,  
A tavasz himes nyoszolyáján.  
Valakinől elálmodom,  
Égve, vágyva tűzbe vár rám,  
A tavasz himes nyoszolyáján.

Vagy kitudja? Bolond az éj.  
S a hold fehér mint a márvány.  
Szerelem száll hűség nélkül,  
S megcsal engem édes álmán,  
A tavasz himes nyoszolyáján.

B. F.



Ilonkái, bírók, sokig Szent Istváné is, de mindenképp kikérdi nem maradtak képek, szobrok, rajzok teljesen hitelesek és jók, kik régen meghaltak, ezeket csak úgy lehetséges megalkotni, ha nem kis részben bízzuk a művészképzetelére, intellektuális felfogására, a történelmi és költői afakok megalkotásánál. Azonban természetesen, azt nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az alkotó művésznak ismerni kell a lakójá életét, illetve történelmét. És pedig főviről-hegyre. Eme alapörvényszerűségét találkozik a festészet a szobrászattal. Innét válnak utak széjjel. A többi kölcsönhatás ennél sokkal kisebb jelentőségű. Tehát egy történelmi szobor úgy lehet szép ha hű is. Ha azt fejezi ki és szabatosan fejezi ki, amit kell, amit akar. Hogy a művészi tudásnak mennyire kell függni a tömeg felfogásától azt néha hivatkozással elemezni. A történelmi szobor csak úgy lehet tehát értékes, ha fent vázolt elemek harmónikusan találkoznak a műben. Hogy anatómia hibát, vagy elrajzolások, vagy csak egy kis téves, vagy rossz megfigyelések értékét nem kisebb mértékben rontják az természetes, de ennek elhárítása tisztán művészi szempont alá tartozik. Hogy az architektúra, környezet milyen legyen, szintén nem kisebb kérdés és nem kisebb feladat. Ezek megoldásánál fordul elő a hiba leginkább, mely hátrányosan hat a jó szobor hatására, értékére is. Legtöbb szobrunk azért nem éri el a kellő összhatást, mert oly gyatra és elhibázott milió-vel bírnak, melynek a kijavítása nagyon nagy gondokat okozna. Ezek a hibák pláne a vidéki városokban lépjen-nyomon láthatók. De Budapest is.

Aminek apáink tudatlansága, nemtörődomsége egyrészt mult idők zavarai másképp, az oka. Legtöbb vagy jobban mondva minden magyar város, két-három kivétellel oly ügyetlenül van építve, oly rossz helyre van elhelyezve, mely okokból városaink egy fél évezreddel elkészve fogtak oly stilszerűen építve lenni, mint a nyugati államokban. Mit törődik a most élő ingatlan és háztulajdonos azzal, hogy milyen a háza lája, milyen környezetbe lakik? Ma még az emberek nem arra költnek, hogy ahol kellik életüket valóban paradicsom legyen, ma még a társadalmi paradicsom elfoverté szemt hitében az alkoholra megy a kereset nagy része. Arról, hogy miképp oldjuk meg a városok, azok utcáinak tereinek architektúráját, bár elég könnyű, de hibáiban való feladat, mindennek tudatában mégis vissza fogunk rá térni.

Aesópus.

Lapunk 13-ik számában „Aesópus” oldalból megjelent cikkünket nemcsak a Nógrádi lapok vették át, hanem a fővárosi hírlapok is közölték. Miután tudják azt, hogy Szécsény város közönségét érdekli ezen hazafias ügy és hogy lássák, mily közel állunk már a szobor létesítéséhez, közöljük (H). Vastagh György híres szobrász-művész levelét:

„Tekintetes szobor-hizottság!

Az Egyetértés mai számában következő hírt olvastam:

Szécsényben felállítandó Rákóczi szoborra a Szécsényi Takarékpénztár 30.000 koronát gyűjtött össze, s ez összeggel a szobor-bizottság a gyűjtést befejezte. A szobor kivételén a bizottság úgy határozott, hogy a Magyar Képző Műv. Társulatot fogja megkérdezni, hogy kiírják-e a tervpályázatot, vagy ennek mellőzésével a

Társulat jubileárius téri területén kiállított ifj. Vastagh Györgynek impozáns Rákóczi lovas szobrát vegyék meg.

En a kiállításom volt Rákóczin mellyel egy nagy díjat is nyertem, Szeged város tulajdonát képezi.

Ez még másolatban sem kapható meg. Ezen kis hírlapi cikk kapcsán, mivel ez nevémmel látott napvilágot, bátorodom tekintetes Bizottsághoz fordulni és felvilágosítást is adni.

Egy olyan nagyságu lovas szobor mint ez volt (1/2 szerez életnagyság) 40.000 koronába kerül; az említett 30.000 kor., illetve 32—33.000 koronából egy kisebb méretű lovas szobor állítható elő, mely kisebb városban felállítva, elég nagy méretű volna.

Pályázat kiírásáról ilyen összegnél nem igen lehet szó; mert ez egész összeg aránylag igen kevés és ebből pályázati művek díjazására nem jutna.

Részemről igen szívesen állok tekintetes Bizottság rendelkezésére — ha erre felhív.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Vastagh György.

Bpest, 1912. április 4.

IV., Váci-utca 81. sz.

## Heti posta.

Van a napilapoknak egy nagyon szomorú rovata; a hírek végén húzódik meg szerényen, ott is jó neki, hisz az emberek alig látják meg, alig olvassák. —

A halottakkal nem érdemes foglalkozni. Elmennek, fölünk búcsúszóval, anélkül, de elmennek örökre.

Kikisérjük őket a temetőbe, megfogadjuk nekik, hogy örökre fogunk rájuk emlékezni, aztán elfeledjük fekete koporsójukat, hazamegyünk és busulunk fölöttük.

Csak egy kis zápornak kell jönnie, amolyan nyári zivatar, amely csak a port áztatja meg, a falevelet ragyogja be gyöngyöző cseppjeivel, de az emléket, a sírig tartó emléket elmossa, az alakot kifőrüli a lélek fényképalbumából . . . mintha nem ismertük volna soha.

Igy vár ez rendjén. Ha a földy kidől, teknőt még lehet belőle készíteni, ha elhull az állat, értékes a bőre.

de az ember, ha meghal, megsemmisül örökre.

Ebben a kis ujság-rovatban olvasom, hogy már Kúnváry Miklós is meghalt, az örökké mosolygó Kúnváry, aki harminc esztendőskorában kettétörté hírlapíró pennáját azzal a megjegyzéssel: „Éppen elbegt dolgoztam”.

Ha csak ő mondta volna szegény, talán el sem hinnék neki, mert önmagunk előtt minden munka, bármily csekély is az — sok, de mások is mondták róla, azoknak el kell hinnünk, mert ha nem kellett volna, bizonyára nem mondanának felőle ezt az egyet nem szeretik a „harátok”, akik pedig nagy számban könnyeztek boldogult Kúnváry frissen hantok sírgödőjénél.

Mosolygott egy utolsó . . . aztán elfeledték. —

Most már megmaradok ennél a rovatnál, ha már belekezdtem, továbbolvasom.

. . . Irénke egyellen lányunk elhunyt tizenhatéves korában hosszú kínos szenvedés után.

Igazán érdekes ez a rovat. Irénke tizenhat esztendőskor volt és hosszas szenvedés után engedett az élet kötelének fáty szorítása testén.

Tessék csak gondolkozni. Tizenhat éves volt és hosszas szenvedett. Mennyit ugyan? Egy hónapot, tizet, egy évet, tizet, vagy talán mind a tizenhatot? Akármennyi is volt, hosszú volt, még ha csak egy nap, egy óra volt is.

Ilyen ifjú lénynek nem szabadna szenvednie, ha már meg kell halnia tizenhat esztendőskorában, halna meg a halál pillanatnyi kalapácsütésével.

Megy a vándor a hegytetőre s mikor hosszas munka után feljut a bérce s letéskint az előtte elterülő virágtengerre, melyből majd szednie kell, összefogó . . .

a virágot más szedi le. —

Arigyal kell az égben! — rossz frázis. Hát a földön nem kell? —

Tovább olvasom. Egy doktor meghalt rövid szenvedés után harmincöt éves korában. Harmincöt esztendő! . . . ez is valami. Az élet de . . .

Hatalmas ereje lehet a halálnak, ha egy harmincöt éves embert meg tud ölni rövid szenvedés után. Azt kell hinnünk, hogy az emberi energiának nincs semmi értelme, semmi ereje. Minek is van, mikor egy pohár víz, egy hideg szél, egy aközülő gerenda vagy nem tudom én mi más sokféle a rövid percek leforgása alatt megtudja ölni?

Szegény ember! Tanult bizonyára harminc esztendőskoráig, hogy öregségében legyen miből élnie . . . pedig erre nem is került a sor.

Harmincöt éves korában elcsúszott, mintha ill sem lett volna. —

Eleget olvastam. Abba hagyom. Nem olvasok tovább. A rendőri hírek következnek.

Az egyik ember a Dunába ugrott, a másik marólúgott ivott (ez nő volt) a harmadik felbeléte magát, a negyedik (ez gyerek volt) eltűnt nyomtalanul, mintha a föld nyelte volna el, az ötödik (ez is nő volt) vitriolt öntött a vetélytársójére.

Szomorú riportok . . . szomorú gondolatok.

De április van, napsugártalan, hideg, szeles április, nem akar kitavaszkodni, mintha október volna . . .

Aztán olyan sok ismerős megy el most fölünk, csak úgy búcsúszó nélkül . . .

hja április van és fakad a tavasz.

Ka.

## HÍREK

**Halálhír.** Folyó hó 6-án este 8 órakor komjáthi Komjáthy Károly életének 83-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. 8-án délután helyezték örök nyugalomra a szécsényi r. k. temetőben.

**Tánccmulatság.** A szécsényi iparos és kereskedő ifjuság önképző köre folyó hó 8-án tartotta a Hungaria szálló nagytermében zárkórú tánccmulatsággal egybekötött műkedvelő előadását mely várokozásan felől különösen sikerült. Amiben úgy a szereplőknek, valamint Gyarmathy J. Gusztáv rendezőnek s a vigalmi bizottságnak igen nagy része van. — A körnek összes bevétel volt 375 kor., 50 fillér. Felállítottak: Dr. Eszöly Béla 6 kor., Dr. Outfreund Emil, Schück Ferencz, Vizély Pál 2—2 kor., Varga János

1 k. 50 fill., Kirberger István, Raffal Péterné, Barok Imre 1—1 kor., Micsinay József 50 fillért.

**Gazda bál.** A szécsényi gazda közönség bálja folyó hó 14-én (vasárnap) este 8 órakor lesz a „Hungária” szálló nagytermében.

**Korcsmai virtus.** Benécs István bugyagi lakos a húsvéti ünnep napok örömeire alaposan elázva, társát Gyóri Istvánt birkozásra hívta ki a korcsma helység előtti téren. Utóbbi úgy teremtette földre Benécs Istvánt, hogy jobb alszára ellőrt. A súlyosan sérültet Dr. Márcs József helybeli orvos költözte be és utasította őt, hogy a bgyarmati kórházhoz keresse fel.

**Vigyázatlanág áldozata.** Goldberger Márton helybeli házaló Sándor nevű egykezdű fia ismeretlen eredetű forgópisztollyal játszván a várkert egyik padján, a pisztoly elszűlt s golyója átfurta a nevezett fiu jobb csombját. Dr. Márcs a sérültet beköltözte s a Mária Valéri kórházba küldötte.

**Csak „Mauthner”-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító-gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudjuk, hogy ez csakis a magvak rovására és a vetők kárára lehetséges.**

**Piaci bevásárlások korlátozása.** A vármegye területén levő vásártartó községekben és azok határában április 1-től október 1-ig délelőtt 8 óráig, október 1-től április 1-ig pedig délelőtt 9 óráig a helyvásárok alkalmával, valamint a napi piacokra beszállított élelmi cikkek közül nem helybeliek, ugyiszintén azon helybeli lakosok, kik élelmi cikkeknek adasvételével üzletszerűleg foglalkoznak, a saját háztartásuk rendes napi szükségleteit meghaladó vásárlásokat nem eszközölhetnek. Azok kik ezen szabályrendelet rendelkezéseit megszegik, vagy annak megszegését elősegítik, kihágást követnek el és 1—100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, annak behajthatatlansága esetén 3 órától 5 napig terjedhető elzárással büntetendők. A rendelkezés már megvan, de végre is kellene hajtani.

**Dohánytermékek eladása a kávéházakban.** A kir. tábla múlt héten tartott ülésén kimondotta, hogy a kávéházakban és vendéglőkben alkalmazott személyzet által történt nem kincstári dohánytermékek eladásából a büntetőjogi felelősség a tulajdonost terheli.

**Eljegyzés.** Folyó hó 7-én jegyezte el Géczy Lajos, Antal Boriskát Vácziól.

**A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete-tenger szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt, vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferencz József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítkez anyag. mert olcsó, tartós és a célnak mindenképen megfelel. Kollerich Pál és fiala ezzel a sodronnyakkal amagyar ipartermelésnek kiváló szolgálót tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, melyversenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

### Szerkesztő üzenet.

**Parosno.** „Ahol minden csendes”-című versére — minden szellemisség mellőzésével — azt üzenjük, hogy: „nem vált be” és azt oly' gyöngéd gonddal tettük félre, amilyen gyöngéd csak vőlegény lehet menyasszonyához.

**H. L. Budapest.** Még Ibolyát sem való osztogatni Diákoknak.

**Monument.** Hogy „Aesópus” álnév alatt ki ír lapunkba? Hát (B. I.)

Szerkesztésért a kiadó felelős.

## Hirschfeld Miksa

divat-áru kereskedő

∴ Balassagyarmaton ∴

építkezés miatt üzletét ideiglenesen fabódéba helyezte át, a drogéria előtt, a zárda mellett, a hól

feltűnően leszállított árban árusít, mindenféle divatcikkeket és szőnyegeket.

**A Dr. G. Schmidt**

lőtörzs és tisztiorvos féle

**Fülolaj** 

gyorsan- és alaposan gyógyít időszakos süketseget, fülfajást, fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is.

Egyedül kapható üvege 4 K-ert

**Török József**

gyógyszertárban Budapest, Király-utca 12.

# GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,

könyv- és papírkereskedése.

M. kir. dohány- és szivar áruda.

„Szécsényi Hírlap” kiadóhivatala.

Sz é c s é n y, (Nógrádmegye.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy nagy áldozatok árán sikerült RADICS BERTALAN karmester urat megnyernem, amikor sem költséget, sem fáradságot nem kimélve gondoskodok arról, hogy a n. é. közönséget jól betanított elsőrendű zenekar szórakoztassa.

Minden szombaton- és vasárnap délután **Radics Berci hangversenyez!**

Alázatos tisztelettel

Virgay László a „Hungária” szálló bérlője.

**Sümegei borok. Friss Dréfer sör. Magyar konyha.**